

N:o 33.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1872, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o
13, rörande väckt fråga om upphörande af expedi-
tionslösen i vissa fall.*

Uti en till Utskottet hänvisad motion, N:o 206, har Herr *Lars Börjeson*, efter att hafva erinrat om de små resultat, som hittills härflutit ur de flera gånger väckta förslag, hvarmed åsyftats "upphäfvande eller åtminstone inskränkning i det sportel-system, som varit bestämmande vid aflöningsättet för åtskilliga civila tjänstemän" och efter att derpå hafva anfört de skäl och praktiska svårigheter, som emot nämnda förslag andragits, men hvilkas värde motionären lemnar derhän, närmare framhållit huruledes, om man än "tills vidare nödgas hålla tillgodo med systemet", man åtminstone borde söka "skära bort så beskaffade utväxter som icke hafva med systemets "principer att skaffa", och särskildt bland påpekade missförhållanden fäst sig vid den tillämpning af sportelsystemet, som vid lyftande af deponerade medel eger rum.

Af motionen ses vidare att de af motionären afsedda *deposita* äro de, som för rättighet till fullföljd af mål från Hofrätterna till Konungen uppkomma enligt lagens stadgande, att den tappande skall gifva ut hvad dömdt är och nedsätta det hos Konungens Befallningshafvande eller i taka händer.

Redogörande vidare för de omgångar, svårigheter och utgifter som med nu-

varande expeditionssätt äro förknippade, för att den i lägre instans tappande men slutligen vinnande skall kunna återbekomma de deponerade medlen, hemställer motionären: "det Riksdagen ville till Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan, att "sådan föreskrift måtte meddelas, hvarigenom, med undanrödjande af här ofvan an- "tydda expeditionssätt, så beskaffade penningedepositioner eller bevis deröfver, som "nu blifvit nämnda, må, sedan slutlig dom fallit, kunna af vederbörande utan sär- "skild expeditionskostnad utbekommas."

Utskottet anser sig till belysning af hvad motionären sålunda föreslagit böra anmäla, att, enligt hvad för Utskottet känt blifvit, den i förslaget afsedda "expeditionskostnad" utgöres af följande poster, som i Konungens Nedre Justitie-revision erläggas:

Ansökan på stämpladt papper	R:mt	0: 25.
Kallelseavgift	"	1: —
Protokollsutdrag, lösen	"	3: —
stämpladt papper dertill	"	0: 50.
Afskrift med vidimation, lösen	"	3: —
stämpladt papper dertill	"	0: 50.

Summa R:mt 8: 25.

härtill kommer nu vidare i *civila mål*, hvarom här egentligen torde vara fråga, hos vederbörande Konungens Befallningshafvande för resolution af Landskansliet, hvarför utan medlen icke af Landskontoret utbetalas, en lösen af 2 R:dr 25 öre R:mt, samt, om s. k. kommunikation anses behöflig, ytterligare 75 öre, hvadan alltså i de aldra flesta fall hela den med det öfverklagade expeditionssättet förenade kostnad torde uppgå till 11 R:dr 25 öre. Lägges härtill det arfvode till ombud, som väl oftast den med nuvarande expeditionssätt mindre förfarne rättssökande och alltid hvarje något aflägsse boende part lärer få vidkännas, så torde med skäl kunna sägas, hvad af motionären äfven påpekas, att, om ej alltför höga belopp (icke öfverstigande 18 R:dr) äro i fråga, det ej lönar mödan för den vinnande att söka sin rättfångna egendom utbekomma. Att sådant äfven ofta nog är förhållandet bevisas, enligt Utskottets tanke, af ett i sednaste Revisorers berättelse öfver Riksgäldsverket innehållt meddelande (pag. 11, 57 och 58), hurusom vid 1870 års slut behållningen af dylika till Riksgälds-kontoret sedan 1845 tid efter annan öfverlemnade mer än tio-åriga depositionsmedel uppgick till 143,769 R:dr 6 öre och utgjordes enligt Fullmäktiges vid samma berättelse (pag. 144) fogade utlåtande ifrågavarande medel hufvudsakligen "af större eller mindre belopp, som, till följd af meddelade domstolsbeslut, blifvit i kronans kassor nedsatta."

Om än således Utskottet ej kan undertrycka det uttalande, att till följd af det nu föreskrifna i motionen öfverklagade expeditionssättet ett särdeles anmärkningsvärdt missförhållande eger rum, tror Utskottet sig dock ej böra uraktlåta att på-

peka de svårigheter, som möjligen möta för dess fullständiga "undanrödjande" sådant motionären torde hafva tänkt sig detsamma. Till utredande häraf må anföras hurusom de i och för lyftandet af ådömda depositionsmedel erforderliga utgifter, hvilka här ofvan blifvit uppräknade, med ett ytterst ringa nedan anfördt undantag, åtgå till *sportler*, hvilkas fördelning mellan nu anställde tjänstemän och vaktbetjente synes af nedanstående uppställning öfver de ifrågavarande medlens användande:

a) inom Justitie-revisionen:

till Kronan	R:mt	1: 25.
„ vaktbetjeningen	„	1: —
„ expedierande kopisten	„	3: —
„ registratorn	„	3: —

b) hos Konungens Befallningshafvande:

Lands-kansliets tjänstemän	„	3: —
		Summa R:mt 11: 25.

Ett upphörande af nu stadgade afgifter skulle sålunda måhända medföra rubbning i de vissa tjänstemän och vaktbetjente tillfallande inkomster och således ifrågasättas kunna, huruvida icke ett bifall till motionen möjligen nödvändiggör anvisandet af ett förslagsanslag till Kongl. Maj:ts disposition att dermed ersätta vederbörande för upphörd tjensteinkomst. I hvarje fall dock torde det förhållande, hvilket Utskottet ofvan anført ur revisionsberättelsen om Riksgäldsverket, gifva anledning antaga att esomoftast vinnande part ej finner skäl att *mot nu stadgade afgifter* återlyfta deponerade medel, och alltså de vederbörande tillfallande sportler, hvarom nu är fråga, näppeligen uppgå till ett, relativt till tjänstemännens öfriga inkomster särdeles afsevärdt belopp, om detsamma än för den vinnande parten i förhållande till den deponerade summan måste anses alltför stort.

Utskottet vill vidare ej bestrida att ifrågasättas kan, om och huruvida samtliga de uppräknade nu utgående afgifter i och för depositionsmedels återbekommande må kunna anses hafva stöd i nu gällande förordning angående expeditionslösen, men anser sig i hvarje fall ej hafva att ingå i pröfning af frågan i denna del, hvilken antagligen af Kongl. Maj:t lär uppmärksammas vid och i sammanhang med den behandling ärendet i sin helhet kan komma att underkastas.

Af hvad Utskottet nu anført hemtar Utskottet skäl, att, med anledning af Herr Lars Börjesons motion, föreslå:

det Kammarerna ville besluta en underdånig anhållan derom att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder, ledande till sådan för-
enkling af eller förändring i nuvarande expeditionssätt att hä-

danefter så beskaffade depositioner eller bevis deröfver, som här blifvit omnämnda, må, sedan slutlig dom fallit, kunna af vederbörande utan särskild expeditionskostnad utbekommas.

Stockholm den 20 April 1872.

På Utskottets vägnar:

G. S. Åkerhielm.
